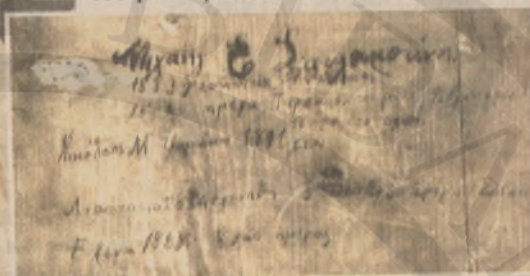

«Μιχαήλ Ε. Σακλαμπάνη / 1883 γενήθηκε Νικόλαος / ημέρα Παρασκευή το μήνα Φεβρουαρίου / 18 ώρα το πρωί», αναφέρεται πίσω από το εικόνισμα της οικογένειάς του για τη γέννηση του Καζαντζάκη

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ

Λύθηκε ένα «αίνιγμα» του Νίκου Καζαντζάκη

Δύο αδιάψευστα ντοκουμέντα δίνουν τέλος στη συνεχιζόμενη εδώ και χρόνια συζήτηση για τη χρονολογία γέννησης του Νίκου Καζαντζάκη

Του Νίκου Βιδάκη

Το ένα ντοκουμέντο για τη χρονολογία γέννησης του Νίκου Καζαντζάκη είναι το εικόνισμα που χρησιμοποιούσαν οι οικογένειες για να αναγράφουν την ημερομηνία γέννησης των παιδιών και το άλλο, μια ιδιόχειρη επιστολή του ίδιου του Νίκου Καζαντζάκη προς τον ανιψιό του Νίκο Σακλαμπάνη (γιο της αδελφής του Αναστασίας).

Όχι μόνο επισημαίνει ότι γεννήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 1883, αλλά και το λάθος στο Δημοτολόγιο Ηρακλείου όπου αναφέρεται ως έτος γέννησής του το 1881.

Το λάθος αυτό έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις και δημοσιεύματα, ωστόσο αυτά τα δύο στοιχεία βάζουν τέλος στη συζήτηση.

Αντίγραφο της πίσω πλευράς του

εικονίσματος βρίσκεται σήμερα σε ψηφιακή απεικόνιση στο Μουσείο Καζαντζάκη στους Βαρβάρους (Μυρτιά) του Δήμου «Ν. Καζαντζάκης» και σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες αυτό παραδόθηκε, το πιθανότερο, στον αείμνηστο σκηνογράφο Γιώργο Ανεμογιάννη, ιδρυτή του Μουσείου, από την αείμνηστη Τίτικα Σακλαμπάνη. Αξίζει να σημειωθεί ότι και ο Ανεμογιάννης είχε την άποψη ότι ο Καζαντζάκης γεννήθηκε το 1883.

Στο πίσω μέρος του εικονίσματος με τον ανορθόγραφο γραφικό χαρακτήρα που αποδίδεται στη μητέρα του Καζαντζάκη, Μαρία ή Μαργή Χριστοδουλάκη, αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Μιχαήλ Ε. Σακλαμπάνη / 1883 γενήθηκε Νικόλαος / ημέρα Παρασκευή το μήνα Φεβρουαρίου / 18 ώρα το πρωί...». Ο Μιχαήλ Εμμ. Σακλαμπάνης ήταν ο σύζυγος της αδελφής του Καζαντζά-

κη, Αναστασίας. Την ιδιόχειρη επιστολή, η οποία βρίσκεται σήμερα στο Μουσείο Καζαντζάκη στους Βαρβάρους Ηρακλείου, έγραψε ο συγγραφέας ενώ βρισκόταν στην Αντίμη της Γαλλίας, στις 31 Αυγούστου 1955, και την απευθύνει στον ανιψιό του Νίκο Σακλαμπάνη.

Σε αυτήν, με αφορμή μία εκδήλωση που οργάνωσε ο Δήμος Ηρακλείου προς τιμήν του ενώ αυτός βρισκόταν στο εξωτερικό, του επισημαίνει το λάθος που έγινε στη χρονολογία γέννησής του. Ο Νίκος Καζαντζάκης σημειώνει χαρακτηριστικά ότι δεν γεννήθηκε το 1881 παρά το 1883, στις 18 Φλεβάρη. «Βέβαια, στα μητρώα του Δήμου γράφουν 1881, γιατί όταν έγινε, χρόνια τώρα, η καταγραφή, χτύπησαν οι υπάλληλοι του δήμου την πόρτα, πρόβαλε η αδελφή μου η Ελένη, μικρή ακόμα, τη ρώτησαν πότε γεννήθηκα και είπε έναν αριθμό, 1881. Μα ο αρραβώνας του πατέρα μου γράφει 1882, τότε αρραβωνιάστηκε ο πατέρας μου και το Φλεβάρη του 83 γεννήθηκα γιατί τότε πριν από το γάμο δε γεννιόταν παιδιά». Ο Νίκος Καζαντζάκης ζήτησε, μάλιστα, από τον ανιψιό του να παρακαλέσει τον τότε δήμαρχο να το διορθώσει.